

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
«ОДЕСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

**ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ
РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

Збірник наукових праць

м. Одеса – 2022

УДК: 378.22+371.15 (007.2)

Редакційна колегія:

Головний редактор: Беляк О. М. – к. пед. н, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, директор Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Заступник редактора: Горанська В. П. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, заступник директора з навчальної роботи Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Відповідальні секретарі:

Ліпінська О. Ф. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, методист Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Степаненко Т. О. – спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Члени редакційної ради:

Ткачук І. О. – к. пед. н., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Нарійчук М. Д. – к. пед. н., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Харченко Н. М. – к. психол. н, спеціаліст вищої категорії, психолог-методист, практичний психолог Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж»

Традиційні та інноваційні підходи розвитку сучасної освіти в Україні. Збірник наукових праць. Одеса: КЗ «ОПФК», 2022. 153 с.

До збірника увійшли статті учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції: науковців, аспірантів, викладачів, в яких розглядаються актуальні питання використання традиційних та інноваційних підходів до професійної підготовки майбутніх педагогів, формування професійних компетентностей у процесі підготовки майбутніх спеціалістів, розкриваються результати як теоретичних наукових досліджень, так і практичного досвіду.

Для широкого кола освітян. Публікації можуть використовуватися науковцями, викладачами ЗВО, учителями ЗЗСО, вихователями ЗДО, а також здобувачами вищої та фахової передвищої освіти при підготовці і написанні наукових робіт тощо.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність та достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

©КЗ «ОПФК», 2022

ЗМІСТ

Секція №1. Проблеми сучасної освіти та шляхи їх вирішення. Освіта під час війни.....	6
<i>Беляк О. М.</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ФПО В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ (НА ПРИКЛАДІ КЗ «ОДЕСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»)	6
<i>Гужва О. І.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НУШ У ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	8
<i>Калмиков О.В.</i> УЯВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФІНАНСИСТІВ ПРО ЕКОНОМІЧНІ КАТЕГОРІЇ ..	12
<i>Пінжакова Г.М.</i> ЦИФРОВЕ ПОКОЛІННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ	14
<i>Харченко Н.В.</i> ПЕРША МОВА (L1) ДИТИНИ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗКИ З ІНШИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ЦЕНТРОВАНИМИ МОВАМИ.....	18
Секція №2. Формування змістового наповнення сучасної освіти для підготовки в умовах НУШ	20
<i>Власова Г. В.</i> ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСНОВА ДЛЯ УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ДИТИНИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ (ТЕЗИ)	20
<i>Дорошенко В. А.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	23
<i>Калмиков К. О.</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РУХОВОЇ І МОВЛЕННЄВОЇ АКТИВНОСТІ В ПСИХІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	26
Секція №3. Формування професійної компетентності майбутніх вчителів початкової школи в умовах закладу фахової передвищої освіти на етапі реформування освітньої галузі.....	29
<i>Гарачук Т. В.</i> НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	29
<i>Горанська В.П.</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	33
<i>Касир І.О.</i> ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО МЕТОДУ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	36
<i>Максімова Л.Є.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО.....	39
<i>Продан Т.В.</i> СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ «ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ».....	42
Секція №4. Інклюзивна освіта: досвід і перспективи.....	46
<i>Андрєєва Т. Т. Дзюбенко О. В. Павленко К. В.</i> ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ В ПРОЦЕСІ РОБОТИ В КУТОЧКУ ПРИРОДИ.....	46

<i>Ващук Н.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ.....	48
<i>Колбіна Л.А.</i> СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ПРАКТИКИ В ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	51
<i>Неборачко О.В.</i> ВІЗУАЛЬНИЙ МЕТОД ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ	55
<i>Олійник А.П.</i> ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ.....	57
Секція №5. Дистанційна освіта в Україні.....	61
<i>Біязі М.І.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОСТІ У СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	61
<i>Ковташ О. М.</i> «СУЧАСНІ ОНЛАЙН-СЕРВІСИ ЯК ДОПОМІЖНИЙ АТРИБУТ ВИКЛАДАЧА НА ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ»	64
<i>Пояркова О. С.</i> DIFFICULTIES OF TEACHING AND STUDYING ENGLISH DISTANTLY IN UKRAINE.....	66
<i>Слободніченко А. І.</i> ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Секція №6. Удосконалення професійної підготовки вихователів ДНЗ і вчителів початкової школи.....	74
<i>Бикова О. О.</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	74
<i>Листопад О.А.</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	77
<i>Мисан І.В.</i> СПІВВІДНОШЕННЯ РІДНОЇ І НЕРІДНОЇ МОВИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	82
<i>Нарійчук М.Д.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	84
<i>Трофаїла Н.Д.</i> ДИДАКТИЧНА ГРА ГРА ЯК ЕЛЕМЕНТ ДИТЯЧОЇ СУБКУЛЬТУРИ	86
<i>Чорнодуб С.О.</i> РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	89
Секція №7. Методичне забезпечення навчального процес.....	92
<i>Бартая М. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ АЕРОБІКИ НА ЗАНЯТТЯХ З ГІМНАСТИКИ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	92
<i>Федоренко О.В.</i> РОЗРОБКА ІННОВАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	94
Секція №8. Впровадження сучасних педагогічних технологій в освітній процес	98

<i>Битка В.В.</i> ІГРОВІ ФОРМИ НАВЧАННЯ, ЯК МЕТОД ПРАКТИЧНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ.....	98
<i>Буздуган Є. В.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	102
<i>Ліпінська О.Ф.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	105
<i>Мішакіна М.В.</i> РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	111
<i>Степаненко Т. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	116
<i>Хижняк І. А.</i> ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ЗАОХОЧЕННЯ ДО ЧИТАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ	118
Секція №9. Формування професійних умінь і навичок у процесі навчально-виробничої	122
<i>Бондаренко Л. С.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МАТЕМАТИКИ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ	122
<i>Рудківська Н. Л.</i> ІГРИ І ВПРАВИ У РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ	125
<i>Столяр Г.І.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ПРАКТИКУМ: «ЕФЕКТИВНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ЗА ОБРАНОЮ СПЕЦІАЛЬНОСТЮ»	127
<i>Толопко О.О.</i> ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ «ПОМІЧНИК ВИХОВАТЕЛЯ В ГРУПАХ РАНЬОГО І ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	131
Секція №10. Шляхи реалізації виховних завдань формування особистості.....	136
<i>Доброскок С.С.</i> КОМУНІКАТИВНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА: КОМПОНЕНТИ І СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	136
<i>Львіна О.О.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	138
<i>Калмиков Г.В.</i> ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ І КОНКРЕТНО-НАУКОВИЙ – ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН.....	143
<i>Кононенко М. Ю.</i> «ОРГАНІЗАЦІЙНІ І ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОГО І ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ».....	145
Секція №11. Організаційні і педагогічні умови розвитку пізнавального і творчого потенціалу особистості.....	148
<i>Калмикова Л.О.</i> ІНДИВІДУАЛЬНА МОВА ЯК НАДБАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ ОСОБИСТОСТІ	148
<i>Сержанова Н.М.</i> НАПРЯМКИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	1500
<i>Бабиченко К.А.</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ІГРОТЕРАПІЇ В ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	153

Секція №1. Проблеми сучасної освіти та шляхи їх вирішення. Освіта під час війни

Беляк О. М. - к. пед. н, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, директор Комунального закладу «Одеський педагогічний фаховий коледж», м. Одеса

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ФПО В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ (НА ПРИКЛАДІ КЗ «ОДЕСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»)

З початком повномасштабної війни, яку розв'язала росія 24 лютого проти України, українці зазнали багато горя, але попри все, всі розуміють безумовно найпріоритетнішим є збереження життя як найвищої цінності, збереження інфраструктури, підтримка економіки, але важливим є функціонування, підтримка «освітнього фронту нашої країни». Освіта – це процес, за допомогою якого суспільство передає акумульовані знання, вміння та цінності від одного покоління до іншого [1].

Іншими словами, освіта – це процес передачі знань і культурних цінностей, накопичених протягом багатьох поколінь. Її зміст базується на культурній і науковій спадщині, а також на життєвому досвіді та практичній діяльності людей. Отже, освіта є соціокультурним феноменом і виконує відповідні соціокультурні функції [2].

Сьогодні вкрай важливим є функціонування освітніх закладів, в тому числі закладів фахової передвищої освіти. Надскладна робота, «покладена на плечі» керівника та адміністративний склад, який має тримати тил в ввіреному для управління закладі освіти.

Так, за 9 місяців війни, яка продовжується й сьогодні, видано чимало методичних документів, які допомагають керівникам освітніх закладів в управлінні освітнім закладом. Одним із таких, є науково-методичний збірник «Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність» під загальною редакцією міністра освіти і науки України С. М. Шкарлета, на початку якого наводиться цитата першої леді країни Олени Зеленської «Школа має стати місцем, де виховується здорове та компетентне покоління...». Надзвичайно ґрунтовна цитата, яка говорить про те, що не дивлячись на той «жах», який відбувається в Україні, необхідно продовжувати працювати, виховувати та навчати майбутнє покоління, яке має стати «двигуном» у майбутньому нашої країни. Крім того, важливим є продовження впровадження інноваційної експериментальної діяльності у системі освіти України в умовах воєнного стану [3, с. 140].

Але виховувати такого учня має тільки компетентний, креативний педагог, якого необхідно також підготувати в закладах вищої, фахової передвищої освіти.

Державна служба якості освіти розробила рекомендації щодо того, як працювати закладам освіти в умовах воєнного стану. Акцент зроблено на якості організації дистанційного навчання в школах України, проведено дослідження якості організації дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти України; освіті українських дітей за кордоном (організація навчання дітей, які вимушено покинули територію України).

На сьогоднішній день проведено закладами освіти чимало конференцій, зустрічей, тренінгів, на яких обговорено виклики, питання освіти в воєнний час.

Одним із важливих питань є управління освітнім закладом в умовах війни. Адже велика відповідальність за організацію освітнього процесу, роботу закладу в цей період покладено саме на керівника, який має забезпечити функціонування в цей період, не дивлячись на те, що сам знаходиться в розпачі, особливо на самому початку.

Але попри все, саме керівник, керуючись нормативними документами та вказівками відомства, якому підпорядковується освітній заклад, а також знаходити шляхи нагальних

вирішення питань в рамках автономності, це, наприклад, стосується безпосередньо питань цифровізації всіх документів, для того, щоб за потреби заклад міг функціонувати незалежно від ситуації в певному населеному пункті.

Найпріоритетнішим питанням є безпека учасників освітнього процесу та співробітників закладу, збереження їх життя та здоров'я. Тому важливим є облаштування бомбосховищ, підвалів, укриттів згідно з чинним законодавством та рекомендаціями відповідних установ та відомств. Разом із тим, важливим є щоденний моніторинг місцезнаходження учасників освітнього процесу, особливо на початку, коли було переміщення в межах країни, а також за кордон, а також їх фізичного та емоційного станів.

Разом із тим, вкрай необхідною є психологічна підтримка педагогічного складу, студентів та співробітників закладу, а також їх сімей (зустрічі з керівником, залучення психологів, участь у тренінгах, семінарах та інших заходах, спрямованих на емоційну, психологічну, методичну підтримку. Але вкрай необхідним є саме підтримка керівником свого колективу, надання чітких вказівок та вищевказаної підтримки.

Крім того, важливим було організація дистанційного навчання в цей період. З початком пандемії, всі заклади визначились з платформами, на яких успішно проводили заняття, інші види роботи та заходи. Ця робота була налагоджена і зрозумілою вже для всіх учасників освітнього процесу, але з початком повномасштабного вторгнення з'явилися нові виклики, а саме – «повітряна тривога» під час заняття, яка могла тривалий час, або декілька «повітряних тривог» поспіль. Тому викладачам важливо було оперативної підготувати матеріали, незалежно від типу заняття. Це значний обсяг роботи для кожного педагога, враховуючи роботу на різних курсах, в різних групах, враховуючи різні спеціалізації тощо. Тут важливою є функцією контролю за цим процесом. Окремим напрямком стало – освіта студентів, які перебувають за межами країни. Крім того, важливим на нашу думку, мала стати гнучкість, яка полягала у внесенні модулів, розділів або тем(и) в робочі освітні програми предметів та навчальних дисциплін, особливо навчальних дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки, як-от: Історія України, Історія української культури, Основи філософських знань, Основи економічної теорії, Основи правознавства, Соціологія тощо.

З початком «блекаутів», аварійних відключень світла, значно ускладнилася робота освітнього закладу цілому, якщо учасники освітнього процесу були адаптовані шляхом вищесказаного, а саме підготовкою викладачами завдань, а студенти вже розуміли як їх виконувати, з'явився виклик взагалі можливості виконання цих завдань та підтримка між викладач-студент виявилася надзвичайно складним. Єдиним виходом стало відтермінування виконання завдань на визначений проміжок часу.

Але для керівника закладу надзвичайно складним виявилася діяльність в цей період, а саме – забезпечення роботи бухгалтерії закладу, при відсутності генератора та можливості його придбання.

Отже, вище перераховано виклики, перед якими освіта постала разом із початком повномасштабного вторгнення. Так, вище перераховано можливо не всі, але основні. Досвід показав, що освітяни знаходять в собі сили протистояти цим викликам, знаходять в собі сили продовжувати виживати, жити, працювати, і навіть при цьому досягати успіхів. Ефективна організація у закладі освіти, навіть в умовах війни» залежить від розвитку його потенціалу, професійної компетентності педагогічного колективу до роботи в умовах пошуку, створенні науково-методичної та матеріально-технічної підтримки інноваційних змін.

Література

1. Посібник з освіти в області прав людини та молоді.
URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/education>.

2. Освіта як спосіб входження людини у світ науки і культури.
URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/psychology/29246>.

3. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність: науково-методичний збірник/ за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці: Букрек, 2022. 140 с.

*Гужва О. І. - спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист, викладач
філологічних дисциплін педагогічного
фахового коледжу комунального закладу
вищої освіти «Хортицька національна
начально-реабілітаційна академія» ЗОР,
м. Запоріжжя*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НУШ У ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Уведення в Україні воєнного стану позначилося на всіх сферах суспільного життя. Може здаватися нещастям, що перебуваємо в таких умовах, але ми можемо прийняти цей виклик: зробити все можливе, щоб продовжити модернізацію освітньої галузі, впровадження реформи Нової української школи, інтеграцію України у світовий освітянський простір. У таких умовах особливої значущості набуває питання формування професійної компетентності у процесі практичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи засобами дистанційного навчання.

Проблему формування професійної компетентності педагога, його практичної професійно-педагогічної підготовки досліджували: В. Боднар, Л. Ващенко, І. Гриньова, Г. Коджаспірова, Т. Добудько, І. Зязюн, І. Колесникова, Н. Кузьміна, А. Маркова, Л. Мітіна, Є. Сахарчук, В. Сластьонін, В. Чепікова та інші.

Сьогодні однією з провідних тенденцій науки є синтез та інтеграція знань. Для формування професійної компетенції майбутніх педагогів, необхідно, щоб здобувачі освіти ще у процесі навчання розуміли практичне значення своїх знань і вмінь.

Мета дослідження – виділити ключові компетентності вчителя НУШ; визначити ефективні шляхи і ресурси удосконалення практичної підготовки, обґрунтувати її вплив на формування професійної компетентності майбутнього педагога в сучасних умовах дистанційної освіти.

Поняття компетентної освіти, освітньої компетентності прийшло до нас із зарубіжних країн, де воно широко вживається. Під компетентністю людини дослідники розуміють спеціально організований комплекс знань, умінь та навичок, які набуваються у процесі навчання. Вони дають змогу людині визначити, тобто ідентифікувати й розв'язувати, незалежно від ситуації, проблеми, характерні для певної сфери діяльності [1, с. 2].

О. Сергійчук виділяє такі компоненти професійної компетентності майбутніх учителів:

- мотиваційно-ціннісний (погляди, уявлення, сподівання, мотивації);
- когнітивно-технологічний (володіння відповідними знаннями та вміннями їх застосовувати на практиці);
- комунікативний (володіння культурою спілкування, здатність створювати атмосферу комфортності тощо);
- рефлексивно-діяльнісний (здатність до критичного самоаналізу, самооцінки, готовність до змін тощо);
- морально-етичний (дитиноцентризм, такт, толерантність, емпатія тощо [3, с. 42].

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Збірник наукових праць

**ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ
РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

2023

158